

Burgemeester en wethouders

Datum 18 december 2023

Onderwerp

Projectopdracht en Plan van aanpak project Gebiedsontwikkeling De Wijk 20 e.o.

Wij willen

Samen met de omgeving en partners onderzoeken welke mogelijkheden er zijn in dit gebied voor het ontwikkelen van een nieuwe zandwinningsplas en een energie hub.

Wij besluiten

1. Projectopdracht en plan van aanpak project Gebiedsontwikkeling De Wijk 20 e.o. vast te stellen.
2. De gemeenteraad door middel van een brief van de ontwikkelingen op de hoogte te stellen.
3. Een bedrag beschikbaar te stellen in 2024 van € 65.100 voor het haalbaarheidsonderzoek energie hub en de vervolgcosten, welke kan worden gedekt vanuit de begroting 2024.

Want

- Ad 1 In het plan van aanpak is beschreven hoe we gezamenlijk aan dit project gaan werken. Dit plan is mede door de inbreng vanuit de omgeving tot stand gekomen. Een vastgesteld plan van aanpak geeft duidelijkheid aan de omgeving, intern en aan de betrokken partners.
- Ad 2 De gemeenteraad van de laatste ontwikkelingen op de hoogte stellen is van belang. Zo zijn college, raad, omgeving en partners allemaal betrokken en geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Maar

De omgeving betrekken blijft van belang omdat het om grote wijzigingen in hun woon- en leefgebied gaat. Dat doen we enerzijds door betrokkenheid van bewoners in alle groepen (stuurgroep, projectgroep, werkgroepen). Anderzijds heeft de buurt ook gevraagd om regelmatig grote bewonersbijeenkomsten in het dorps huis van Koekange te houden. Zodat alle omwonenden weer dezelfde laatste informatie kunnen ontvangen in een gezamenlijke bijeenkomst.

Achtergrond

Inleiding

In het gebied dat gelegen is tussen de Oshaarseweg aan de noordzijde, de Traandijk aan de oostzijde, het kanaal aan de zuidzijde en de Koekangerweg aan de westzijde is een aantal ontwikkelingen gaande.

De NAM-locatie wordt afgebouwd, de gemeente wil een deel van haar duurzaamheidsdoelstellingen waarmaken en onderzoeken of er een energie hub gerealiseerd kan worden. Ook zoekt de zandwinning nieuwe mogelijkheden voor het winnen van zand.

'De Wijk 20' is de naam van het NAM-terrein. Daar staat een stikstoffabriek die recentelijk is afgebroken. De opruimingswerkzaamheden moeten eind 2023 zijn voltooid.

Hierdoor komt er ruimte op de elektriciteitsaansluiting op deze locatie en komt er fysiek ruimte beschikbaar die in eigendom is bij de NAM.

De V.O.F. Echten heeft in het gebied momenteel een zandwinninglocatie in gebruik. Deze exploitant heeft aangegeven tot en met 2026 voldoende voorraad te hebben. Vanaf 2026 is uitbreiding gewenst.

Uitbreiding aansluitend aan de bestaande locatie – in het gebied tussen de huidige zandwinning en de NAM-locatie – lag voor de hand. De eerste uitkomsten van het geohydrologisch onderzoek laten zien dat dit niet mogelijk is: de waterdruk van het totaal (huidige zandwinningsplas+uitbreiding) zou een te grote invloed hebben op de waterhuishouding van het omliggende gebied.

Daarom heeft V.O.F. Echten het oog laten vallen op een gebied ten westen van de NAM-locatie. Daarvoor wordt momenteel hydrologisch onderzoek uitgevoerd.

Uitgangspunten project

- De omgeving wordt vanaf het begin betrokken bij de gebiedsontwikkeling.
- De initiatiefnemers werken proactief met elkaar samen.
- De gemeente neemt de regierol op zich.
- Er wordt een evenwichtige balans gevonden tussen de kosten en baten voor de omgeving.

Motie lokaal eigenaarschap

In 2021 is er een motie door de gemeenteraad aangenomen waarin staat dat bij het grootschalig opwekken van energie onderzocht moet worden of 70-100% via lokaal eigenaarschap gerealiseerd kan worden. Dit wordt binnen het project onderzocht.

Participatie

Op 5 juni 2023 is er een grote bewonersavond in Koekange georganiseerd. Hiervoor zijn zowel de omwonenden als de Verenigingen voor Dorpsbelangen uitgenodigd. Er is een presentatie gegeven door de NAM, V.O.F. Echten en de gemeente. Toen de vormen van hernieuwbare energie toegelicht werden (zon, wind en biogas) ontstond er ongerustheid in de zaal: kunnen hier grote windmolens geplaatst worden? Is er al een besluit genomen?

Door de gemeente is toegelicht: we zijn 'Samen aan zet', dat wil zeggen dat de gemeente samen met omwonenden plannen wil maken en op haalbaarheid wil onderzoeken. Vanaf de start. Er is nog niets besloten. De bewoners gaven aan de ontwikkelingen graag van nabij te willen volgen en de gemeente verzocht hen namen door te geven.

Op 16 juni 2023 is er een projectstartup geweest met de partners. We hebben toen de inbreng van de bewonersavond besproken en onze eigen bouwstenen voor projectopdracht en plan van aanpak daaraan toegevoegd.

Het concept plan van aanpak is vervolgens naar de omwonenden gestuurd met het verzoek daarop te reageren.

Dat kon op 13 juli 2023 tijdens de tweede bewonersavond; bewoners hebben hun mening over het concept plan van aanpak gegeven en suggesties gedaan voor verbetering en aanvulling.

Die zijn verwerkt en gepresenteerd op de derde bewonersavond op 17 oktober 2023. Conclusie van die avond: zowel de omwonenden als de partners kunnen instemmen met dit concept plan van aanpak.

Participatie vanaf het begin (wel vertellen wat de wensen van de partners zijn), maar nog geen concrete plannen hebben is een goede manier om te komen tot een transparant en open proces met alle betrokkenen. Dus echt samen optrekken vanaf de start.

Door zo te handelen is de aanvankelijke ongerustheid bij de omwonenden niet helemaal weggeëbd maar wel minder prominent aanwezig als op 5 juni. Het vertrouwen in het proces is toegenomen. Dit proces is intensief maar erg belangrijk. Betrokkenheid op deze manier creëren bevordert het gevoel van gelijkwaardigheid. Wat daaraan ook kan bijdragen is de gevormde projectorganisatie.

Projectorganisatie

In de stuurgroep, projectgroep en werkgroepen hebben zowel bewoners als professionals/bestuurders zitting. Bewoners denken daarin wel mee en adviseren, maar nemen geen beslissingen. Dat doen de bevoegde organen van gemeente en betrokken partners.

Haalbaarheidsonderzoeken

Het project start met twee haalbaarheidsonderzoeken:

- a. Haalbaarheidsonderzoek nieuwe zandwinningslocatie
- b. Haalbaarheidsonderzoek ontwikkelen energie-hub

Voor beide onderzoeken zijn werkgroepen gevormd met omwonenden en professionals.

Uitkomsten haalbaarheidsonderzoeken bepalen het vervolg

Zodra de haalbaarheidsonderzoeken klaar zijn worden ze gedeeld met de omwonenden en de gemeenteraad. Deze twee processen (zandwinningplan en energie-hub) kunnen apart van elkaar gevoerd worden. Niettemin komt de informatie wel in één gezamenlijke projectgroep en stuurgroep tezamen met het oog op afstemming en synergie.

Geen einddatum genoemd

Voor het project kan geen einddatum worden genoemd omdat dit samenhangt met de uitkomsten van de haalbaarheidsonderzoeken. Naarmate het project vordert zal de einddatum steeds duidelijker worden. Bovendien zal de participatie blijvend goed vormgegeven moeten worden. Wellicht kost dat ook iets meer tijd.

De financiële gevolgen zijn

De kosten van het haalbaarheidsonderzoek waterwinningsplas en de verdere kosten daarvan worden gedragen door V.O.F. Echten.

De kosten van het haalbaarheidsonderzoek energie hub bedragen € 15.100 en kunnen uit de posten 'Lucht water en energiebeheer milieu' (kostenplaats 4074010000) en 'Uitvoering milieubeheer' (kostensoort 43808151) worden gedekt.

Over de kosten voor het vervolg (afhankelijk van de uitkomsten van/besluitvorming over de energie hub) is nu nog geen duidelijkheid. Dat die vervolggkosten er komen is wel zeker. Daarom stellen we voor om daar € 50.000, - voor beschikbaar te stellen in 2024 ten laste van kostenplaats 4074010000, kostensoort 43808151 Uitvoering milieubeheer.

Samenvattend: in totaal gaat het om het beschikbaar stellen in 2024 van een bedrag van € 65.100 voor het haalbaarheidsonderzoek energie hub en de vervolggkosten, welke kan worden gedekt vanuit de begroting 2024.

Alternatieven

Wellicht komen uit de haalbaarheidsonderzoeken verschillende alternatieven; die worden dan gepresenteerd.

Bijlagen

- Projectopdracht en Plan van aanpak Gebiedsontwikkeling De Wijk 20 e.o.
- Brief voor de gemeenteraad